

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ І ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ» ДЛЯ АСПІРАНТІВ

Вказаний навчальний курс надзвичайно важливий для підготовки майбутніх викладачів вищого навчального закладу, вивчення аспірантами основ педагогічної майстерності та принципів виховання.

Навчальний процес поділено на два етапи.

На першому використовуються традиційні методи навчання: лекції, семінарські, практичні і лабораторні заняття, самостійне освоєння початкової програми. Аспіранти розглядають і аналізують конкретні аудиторні ситуації, оволодіють новим соціально-психологічним інструментарієм. Перед ними ставиться завдання: використовуючи методи спостереження, соціометрії і соціоніки, встановити особливості групової психології, міжособистісних стосунків і спілкування, скласти психолого-педагогічну характеристику групи та студента. На цьому етапі аспіранти опрацьовують інформаційний науково-методичний матеріал (монографії, підручники, статті, інтернет-інформацію тощо) для підготовки реферату за рекомендованою чи запропонованою самим аспірантам темою.

Другий етап навчального процесу повністю присвячений захисту аспірантами представлених рефератів, який проводиться як рольова гра, на якій створюється ситуація, наближена до публічного захисту дисертації.

Кожен учасник за час гри виконує ролі доповідача, опонента, рецензента, експерта і за виконання кожної ролі отримує відповідну оцінку. Цим досягається забезпечення поглибленого знання не лише своєї теми, а й тем інших учасників гри.

Під час гри розгортаються активні дискусії, висловлюються погляди і пропозиції не лише виконавців ролей, але і всіх учасників гри.

Така організація заняття сприяє розкриттю і самоствердженню особистості, дає змогу розкрити свої лінгвістичні здібності, вміння триматися перед аудиторією, полемізувати, розвивати логіку доведень і взагалі виступає своєрідним соціально-психологічним тренінгом майбутнього захисту дисертації.

Ми відійшли від традиційного екзамену, вважаючи його формальністю і певним чином школярством, неприйнятним для цієї категорії науковців. Екзаменаційною оцінкою в нашому випадку є інтегрована оцінка виконання ролей учасником гри, яка і вноситься до екзаменаційної відомості.

На заключному занятті підводяться підсумки роботи по засвоєнню навчального курсу, даються рекомендації по практичному застосуванню набутих знань та подальшому удосконаленню педагогічної діяльності. Проводиться анонімне анкетне опитування щодо оцінки аспірантами рівня викладання, організації роботи спец-семінару та їх пропозицій для подальшого удосконалення та вивчення даного навчального курсу.

Більш ніж десятирічний досвід роботи з аспірантами з застосуванням методу рольової гри засвідчує, що він є ефективним і позитивно ними схвалюється.